

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie	5
Rozdział I	
Antropologiczne uwaunkowania procesu wychowania	17
1. Rozumienie człowieka w filozofii personalistycznej	18
1.1. Obraz osoby w personalizmie	21
1.2. Osoba ludzka - perspektywa rozwoju.....	31
2. Wychowanie jako wspomaganie integralnego rozwoju człowieka	38
2.1. Człowiek - podmiotem wychowania	40
2.2. Integralny charakter wychowania	47
2.3. Społeczne i religijne aspekty wychowania.....	51
3. Rodzina środowiskiem rozwoju i wychowania człowieka	60
3.1. Rodzinny wymiar ludzkiej egzystencji	63
3.2. Relacje i więzi rodzinne w procesie wychowa- nia dziecka	68
3.3. Zagrożenia i dylematy wychowawcze współczesnej rodziny.....	77
4. Rola autorytetu w wychowaniu młodego człowieka	85
4.1. Pedagogiczny wymiar autorytetu.....	88
4.2. Związek autorytetu i odpowiedzialności w wy- chowaniu	92
4.3. Rodzaje autorytetu w wychowaniu	95
Rozdział II	
Wykluczenie społeczne współczesnej młodzieży	103
1. Wychowanie młodzieży w dobie globalizacji	107
1.1. Postmodernistyczny obraz ludzkiej egzystencji i edukacji	115

1.2. Podstawowe środowiska wychowania i socjalizacji młodzieży	122
1.3. Środki masowego przekazu w percepcji młodzieży	141
2. Trudności okresu adolescencji	153
2.1. Dynamizm rozwoju a styl życia młodzieży	157
2.2. Współczesne zagrożenia wieku adolescencji	163
2.3. Przestrzeń społeczna a nadzieje i oczekiwania młodzieży	169
3. Marginalizacja i wykluczenie społeczne młodzieży . . .	175
3.1. Alienacja wśród współczesnej młodzieży.....	183
3.2. Zjawisko „dzieci ulicy” jako syndrom ekskluzji społecznej	198
3.3. Działania pomocowe wobec nieletnich w środowisku otwartym	207

Rozdział III

Formowanie się myśli pedagogicznej ks. Jana Bosko 219

1. Tło społeczne i edukacyjne życia młodzieży włoskiej w XIX wieku	223
2. Źródła i rozwój myśli pedagogicznej ks. Jana Bosko . .	230
3. Obszar działalności opiekuńczo-wychowawczej ks. Jana Bosko	242

Rozdział IV

System prewencyjny w pracy z młodzieżą zagrożoną wykluczeniem społecznym..... 251

1. Innowacyjność systemu prewencyjnego ks. Bosko	253
1.1. Formowanie się systemu prewencyjnego.....	257
1.2. Istotne elementy systemu prewencyjnego w wychowaniu młodzieży	269
2. Środowisko wychowawcze w działalności pedagogicznej ks. Bosko.....	286
2.1. Wartość środowiska wychowawczego w systemie prewencyjnym	288
2.2. Oratorium jako środowisko wychowania młodzieży	292
2.3. Kształtowanie się dojrzałości młodzieży w oratorium	297

3. Styl wychowawczego oddziaływania w systemie prewencyjnym	302
3.1. Pozycja wychowawcy i wychowanka w pedagogii ks. Bosko	304
3.2. Obecność wychowawcza i atmosfera rodzinna w środowisku oratorskim	311
4. Aktualność pedagogii ks. Jana Bosko	318
5. System prewencyjny we współczesnej edukacji	325
Refleksja końcowa	337
Bibliografia	345
Aneks. Trzy pisma ks. Jana Bosko	375
I. System zapobiegawczy w wychowaniu młodzieży	375
II. O stosowaniu kar w Domach Salezjańskich	383
III. List św. Jana Bosko o stanie Oratorium	395
Summary	405